

PRZEDSZKOLE NR 5
W SOKÓLCE

**RAPORT
Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ PROWADZONEJ
W ROKU SZKOLNYM 2012/2013**

OBSZAR II – PROCESY ZACHODZĄCE W PRZEDSZKOLU

2.4. Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są efektem współdziałania nauczycieli

OBSZAR III – FUNKCJONOWANIE PRZEDSZKOLA W ŚRODOWISKU LOKALNYM

3.1. Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju

Raport opracowały:
Małgorzata Dębko
Anna Klim
Agnieszka Olechno
Anna Minkiewicz

SOKÓŁKA 2013

SPIS TREŚCI

- I. ZAKRES EWALUACJI
- II. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EWALUACJI
- III. WYNIKI I ICH INTERPRETACJA
- IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE
- V. ZAŁĄCZNIKI

I. ZAKRES EWALUACJI

OBSZAR 2. PROCESY ZACHODZĄCE W PRZEDSZKOLU

2.4. Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są efektem współdziałania nauczycieli

Celem ewaluacji było:

1. Sprawdzenie w jakim stopniu nauczyciele współdziałają ze sobą w organizowaniu i realizacji procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci

W związku z tym sformułowano główne problemy badawcze i kryteria ich oceny

PROBLEMY (PYTANIA) BADAWCZE:	KRYTERIA OCENY
1. Czy nauczyciele współdziałają w tworzeniu procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci podejmowanych w przedszkolu?	współdziałanie i współpraca, planowość,
2. Czy nauczyciele współdziałają w analizie procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci podejmowanych w przedszkolu?	współdziałanie i współpraca, planowość,
3. Czy nauczyciele wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci?	wymiana doświadczeń, aktywność

II. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EWALUACJI

W oparciu o główne problemy badawcze opracowano następujący plan ewaluacji:

Pytanie	Uszczegółowione pytanie badawcze	Sposób zbierania informacji
1.1	Jakie zespoły nauczycielskie funkcjonują w przedszkolu i jaką formę współpracy przybiera praca w zespołach?	-analiza dokumentów: protokoły rad pedagogicznych, sprawozdania z realizowanych projektów -analiza wyników ankiety dla nauczycieli, -rozmowa
1.2	Jakie wspólne działania podjęli nauczyciele przy tworzeniu procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci?	- analiza wyników ankiety dla nauczycieli, -strona Internetowa przedszkola -analiza dokumentów: protokoły rad pedagogicznych, sprawozdania z realizowanych

		projektów
2.1	Jak nauczyciele analizują procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci?	-analiza dokumentów: protokoły rad pedagogicznych, -sprawozdania z pracy nauczyciela, - dokumentacja obserwacji i diagnozy
2.2	Jakie pytania stawiają sobie nauczyciele wspólnie analizując procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci?	-sprawozdania z pracy nauczyciela, - dokumentacja obserwacji i diagnozy
2.3	2.3W jaki sposób nauczyciele współpracują ze specjalistami w ramach wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.	-analiza dokumentów: protokoły rad pedagogicznych, sprawozdania z realizowanych projektów -analiza wyników ankiety dla nauczycieli, -rozmowa
2.4	2.4W jaki sposób nauczyciele przekazują rodzicom informacje dotyczące procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.	-analiza dokumentów: protokoły rad pedagogicznych, protokoły spotkań z rodzicami, sprawozdania z realizowanych projektów -analiza wyników ankiety dla nauczycieli, -rozmowa
3.1	Jakie wsparcie uzyskują nauczyciele od siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci?	- analiza wyników ankiety dla nauczycieli, -rozmowa
3.2	Czy wsparcie jakie nauczyciele uzyskują od siebie nawzajem jest wystarczające?	- analiza wyników ankiety dla nauczycieli, -rozmowa

W ewaluacji zastosowano następujące metody i narzędzia badawcze:

- badania ankietowe wśród nauczycieli,
- wywiady indywidualne z nauczycielami wchodzącymi w skład zespołu zajmującego się ewaluację wewnętrzną w przedszkolu,
- analiza dokumentów przedszkolnych
- dyskusja grupowa w gronie nauczycieli z udziałem dyrektora
- sprawozdanie z pracy nauczyciela

III WYNIKI I ICH INTERPRETACJA

Prezentacja zgromadzonych danych w ewaluowanym obszarze:

Główny problem	Uszczegółowione pytania badawcze	Otrzymane wyniki
1. Czy nauczyciele współdziałają w tworzeniu procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci podejmowanych w przedszkolu?	1.1 Jakie zespoły nauczycielskie funkcjonują w przedszkolu i jaką formę współpracy przybiera praca w zespołach?	<p>Z zebranych informacji wynika, że w przedszkolu funkcjonują następujące zespoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stałe zespoły zadaniowe: zespoły do spraw ewaluacji wewnętrznej, zespół WDN, zespół IPET, zespół awansu zawodowego, zespół PPP - doraźne zespoły zadaniowe: szkolenia rady pedagogicznej, organizacja imprez i uroczystości, planowanie działań podejmowanych w przedszkolu, planowanie dekoracji, opracowanie planów miesięcznych, organizacja akcji charytatywnych i zbiórek, planowanie i koncepcje pracy w grupie, organizacja praktyk studenckich, zespół do spraw statutu przedszkola. <p>Z zebranych informacji wynika, że współpraca w zespołach przybiera różne formy: rozmów indywidualnych dotyczących rozwiązywania problemów dzieci i przedszkola, wspólne organizowanie uroczystości na terenie przedszkola, wymiana doświadczeń wyniesionych z warsztatów metodycznych, szkoleń i własnej pracy, zajęcia koleżeńskie i zabawy integracyjne organizowane pomiędzy grupami, realizowanie projektów, programów, organizowanie wspólnych wycieczek z dziećmi, współpraca podczas posiedzeń rady pedagogicznej, wymiana pomocy dydaktycznych, wspólny zakup środków dydaktycznych, udzielanie cennych wskazówek dydaktycznych, wymiana stron internetowych, wymiana ciekawych publikacji, współpraca ze studentami praktyki studenckiej i zawodowej</p>
	1.2 Jakie wspólne działania podjęli nauczyciele przy tworzeniu procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci?	<p>Zebrane informacje potwierdzają, że nauczyciele współdziałają i wspólnie podejmują działania przy tworzeniu procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci. Efektem tej współpracy są następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie planu pracy przedszkola – opracowanie harmonogramu wycieczek, uroczystości, imprez, analiza - realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych (Bezpieczny Przedszkolak, Kubusiowi przyjaciele Natury, Czyste powietrze wokół nas, Cała Polska czyta dzieciom, Dzień Dobrych Uczynków, Mamo, tato nie pal przy mnie...) - organizacja i prowadzenie uroczystości przedszkolnych, imprez warsztatów dla dzieci i rodziców - analiza statutu przedszkola, - analiza podstawy programowej, - planowanie pracy w grupach: opracowanie

		<p>miesięcznych planów pracy, scenariuszy, pomocy dydaktycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> -opracowanie kalendarza ewaluacji i narzędzi koniecznych do przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej, -opracowanie informacji dla rodziców o mocnych i słabych stronach dziecka oraz wskazówkach do dalszej pracy, -omawianie wyników obserwacji, ustalanie wspólnych działań, -organizowanie wspólnych wyjść i wycieczek edukacyjnych, -konsultacje w sprawie zakupów pomocy dydaktycznych -opracowanie Arkuszy obserwacji wychowanków, -przygotowanie dzieci do konkursów (plastycznych i recytatorskich), -planowanie pracy w zespołach zadaniowych, -wymienianie się informacjami na temat rozwoju i zachowania dzieci' -planowanie współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym, -opracowanie planu działań wspierających, -dzielenie się doświadczeniem w trakcie Rad szkoleniowych w ramach WDN, -konsultacje z specjalistami; oligofrenopedagogiem, logopeda, -ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej, -lekcje koleżeńskie.
<p>2.Czy nauczyciele wspólnie planują działania podejmowane w przedszkolu?</p>	<p>2.1 Jak nauczyciele analizują procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci?</p>	<p>Informacje zebrane ze wszystkich źródeł potwierdzają, że nauczyciele dokonują analizy procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> -badanie i analiza wytworów prac dzieci, -analizę osiągnięć prezentowanych podczas imprez przedszkolnych, konkursów, występów na terenie placówki i poza nią, -podsumowanie wyników obserwacji, -podsumowanie pracy dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej, wyciąganie wniosków, -analizę zajęć otwartych, -analizę planu pracy przedszkola oraz koncepcję pracy przedszkola, -współpracę w zespole ewaluacyjnym (sporządzenie raportu, wnioski, -rozmowy z rodzicami, -współpraca ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,

	<ul style="list-style-type: none"> -analizowanie orzeczeń i opinii, -ankietowanie rodziców, -analiza diagnozy pedagogicznej, obserwacja dzieci - wyszukiwanie propozycji wspomaganie rozwoju dzieci w lekturze, prasie pedagogicznej, -omawianie zajęć koleżeńskich,
2.2 Jakie pytania stawiają sobie nauczyciele wspólnie analizując procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci?	<p>Nauczyciele wspólnie analizując procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci najczęściej stawiają sobie pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Jaki jest poziom wiedzy i umiejętności dzieci? -Jakie są potrzeby dzieci? -Czy metody i formy pracy, wspomogły proces rozwoju i edukacji dzieci? -Czy postawione cele zostały właściwie sformułowane i zrealizowane? -Jakie wprowadzić formy i metody pracy aby podnieść poziom pracy , uzyskać jak najlepsze efekty? -Czy została podjęta (owocna) współpraca z rodzicami? -Czy zapewniona jest adaptacja i poczucie bezpieczeństwa? -Czy dzieci były zainteresowane zajęciami? -Czy dziecko ma możliwość prezentacji swoich możliwości? -Co zrobić by zachęcić rodziców do współpracy? <p>Innymi pytaniami występującymi podczas rozmów i dyskusji nad analizą procesu były:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Jak wspierać rodziców? -Czy dzieci były zainteresowane realizacją projektów-programów? -Czy jest odpowiednio dobrana baza dydaktyczna? -Czy projekty i programy edukacyjne zostały w pełni zrealizowane? -Czy rodzice akceptują założenia planów? -Czy treści sposób prowadzenia zajęć jest dostosowany do potrzeb i możliwości dzieci? -Czy rozwój dzieci przebiega prawidłowo? -Jakie są dysharmonie rozwoju? -Jak zapewnić rozwój zainteresowań? -Jakie są mocne i słabe strony podopiecznych? -Czy wychowankowie chętnie chodzą do przedszkola? -Czy zapewnione jest należyty dostęp do specjalistów? <p>Z ilości pytań zadawanych podczas analizy wynika, że nauczyciele dogłębnie interpretują zagadnienie.</p>
2.3W jaki sposób nauczyciele współpracują ze specjalistami w ramach wspomaganie rozwoju	<p>Z dostępnych źródeł wynika, że nauczyciele współpracują ze specjalistami w ramach wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Polega to przede wszystkim na:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ustalanie wspólnych działań, kierunku dalszej pracy, -wymiana z innymi wychowawcami informacji

i edukacji dzieci.	<p>o podopiecznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawianie wyników obserwacji, -zapraszanie i wizyta u specjalistów z wybranej dziedziny (np. muzyków, policjantów, strażaków, pana ze schroniska dla zwierząt itp. poetów, pracowników Muzeum i Domu Kultury.) do realizacji programów edukacyjnych, profilaktycznych, zbiórek, projektów edukacyjnych („Czyste powietrze wokół nas”, „Bezpieczny Przedszkolak”), -współpraca ze specjalistami w celu promowania zachowań z zakresu bezpieczeństwa (Policja, Straż Pożarna) prozdrowotnych (Sanepid,), proekologicznych (np. aptekarz, leśnicy z nadleśnictwa), kulturalno-edukacyjnych (Biblioteka Pedagogiczna, Biblioteka Dziecięca, Muzeum, Sokólski Dom Kultury), -współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną (szkolenia dla nauczycieli, -spotkania z rodzicami, -pomoc w opracowaniu diagnozy przedszkolnej) -odwiedzanie rodziców-specjalistów o ciekawych zawodach (fryzjer, sprzedawca, aptekarz), -kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, -ustalanie terminów spotkań, -pracowanie informacji o tym co dziecko powinno umieć po ukończeniu przedszkola
2.4W jaki sposób nauczyciele przekazują rodzicom informacje dotyczące procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci.	<p>Z analizy zgromadzonych materiałów wynika, że nauczyciele przekazują rodzicom informacje na temat procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zebrania z rodzicami indywidualno-konsultacyjne, -zebrania grupowe z rodzicami (4osoby) -przekazywanie pisemnej informacja o rozwoju, mocnych i słabych stronach dziecka (4 osoby) -organizowanie warsztatów dla dzieci i rodziców, -uczestnictwo rodziców w zajęciach otwartych, -przekazywanie pisemnej informacji o przygotowaniu dziecka do podjęcia nauki w szkole, -prezentacja wytworów dzieci, -prowadzenie i umieszczanie informacji na stronie internetowej przedszkola, -umieszczanie w gazetce przedszkolnej artykułów dotyczących wychowania i rozwoju dziecka (Cykl artykułów –pomysłów na twórcze spędzenie czasu z dzieckiem), -konsultacje ze specjalistami, -prezentacja karty informacyjnej „Co już umie mój dziecko”, -informowanie rodziców o wynikach obserwacji.

3. Czy nauczyciele wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci?	3.1 Jakie wsparcie uzyskują nauczyciele od siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci?	Z analizy wynika, że nauczyciele w przedszkolu wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci. Wsparcie jakie nauczyciele zyskują od innych nauczycieli przybiera różne formy są to najczęściej: -konsultacje planów zajęć, scenariuszy, spotkań z ciekawymi ludźmi – specjalistami, -wspólne organizowanie imprez, uroczystości, akcji, zbiórek, konkursów, warsztatów, występów artystycznych, -wymiana spostrzeżeń, dzielenie się wiedzą zdobytą na szkoleniach, warsztatach, -dzielenie się wiedzą i doświadczeniem na zespołach samokształceniowych' -konsultacje wycieczek, wyjść, -wsparcie w trudnych sytuacjach, dobre słowo, pochwała' -wspólne wykonanie dekoracji grupowych, przedszkolnych, pomocy dydaktycznych, podziękowań, -wymiana pomysłów doświadczeń, -wymiana informacji podczas spotkań nieformalnych, -wspólne ustalenie kierunku działań, -wymiana pomocy dydaktycznych, -współpraca w zespołach specjalistów, -proponycje szkoleń, warsztatów i konferencji wyszukanych w Internecie, -pomoc tworzeniu materiałów na stronę internetową (dostarczanie zdjęć z ważnych wydarzeń) .
	3.2 Czy wsparcie jakie nauczyciele uzyskują od siebie nawzajem jest wystarczające?	Z analizy zebranych danych wynika, że wszyscy nauczyciele uważają, że wsparcie jakie otrzymują od innych nauczycieli jest wystarczające. Na uwagę zasługuje opinia jednej z nauczycielek, która wraziła prośbę aby wszyscy nauczyciele wspierali się z przekonania i dobroci serca.

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wnioski :

- Wszyscy nauczyciele współdziałają ze sobą w procesie wspomagania rozwoju i edukacji dzieci.
- W przedszkolu funkcjonuje odpowiednia ilość stałych i doraźnych zespołów zadaniowych wspomagających proces rozwoju i edukacji dzieci.
- Nauczyciele współdziałają i wspólnie podejmują działania przy tworzeniu procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci.
- Dogłębnie analizują proces wspomagania rozwoju i edukacji dzieci, postawione przez nich pytania świadczą o zaangażowaniu i przemyślanych działaniach.

- Ściśle współpracują ze specjalistami w ramach wspomaganie procesu rozwoju i edukacji dzieci.
- Przekazują rodzicom w różny sposób informacje na temat wspomaganie procesu rozwoju i edukacji ich dzieci.
- Nauczyciele otrzymują wsparcie od innych nauczycieli w różnych dziedzinach życia przedszkolnego.

Rekomendacje:

1. Wsparcie jakie otrzymują nauczyciele powinno wynikać z przekonania i dobroci serca.
2. Należy zwiększyć udział rodziców w procesie wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.
3. Przestrzegać terminów procedury informowania rodziców o wynikach obserwacji.
4. Precyzyjnie ustalić zasady i procedurę współpracy psychologa z nauczycielami i rodzicami.

KOŃCOWE WYNIKI PRZEPROWADZONEGO BADANIA

Nauczyciele współpracują ze sobą w bardzo szerokim zakresie w tworzeniu i analizie procesów sprzyjających rozwojowi dzieci oraz przy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Nauczyciele współpracują w zespołach stałych i doraźnych. Wymieniają się doświadczeniami zdobytymi w trakcie: studiów, szkoleń, kursów, konferencji, czytania literatury fachowej, czasopism czy odwiedzania stron internetowych portalów związanych z oświatą. Nauczyciele wymieniają się także swoim doświadczeniem zawodowym zdobytym w trakcie pracy z dziećmi, podsuwają sobie ciekawe pomysły i rozwiązania metodyczne, prowadzą zajęcia koleżeńskie. Wspólnie tworzą scenariusze zajęć, imprez i uroczystości, dbają o wystrój sal i korytarza. Tworzą pomoce dydaktyczne, organizują i wzbogacają kąciki zainteresowań oraz konsultują się w kwestiach ich zakupu. Wspólnie rozpoznają możliwości i zainteresowania dzieci oraz planują pracę dydaktyczną w taki sposób, aby umożliwić dzieciom osiągnięcie dojrzałości szkolnej. Nauczyciele wspólnie współpracują ze środowiskiem lokalnym w celu wzbogacenia oferty edukacyjnej. Dzielią się również swoją wiedzą ze studentkami w ramach praktyki zawodowej. Razem organizują uroczystości przedszkolne i środowiskowe oraz realizują projekty edukacyjne. Nauczyciele wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Nauczyciele bardzo ściśle współpracują ze sobą w celu osiągnięcia jak najwyższego zainteresowania dzieci i planują pracę dydaktyczną w taki sposób, by umożliwić dzieciom osiągnięcie najlepszych efektów w pracy opiekuńczo - wychowawczej i edukacyjnej. Poprzez rozmowy, dyskusje i konsultacje dzielą się swoją wiedzą, doświadczeniem i pomysłami. W opinii nauczycieli Dyrektor przedszkola jest osobą, która zarówno inicjuje i stymuluje współpracę między nauczycielami. Podsuwa nauczycielkom ciekawe pomysły, rozwiązania metodyczne, doradza i informuje o projektach edukacyjnych, konkursach, szkoleniach, wystawach, koncertach. Zachęca do wspólnego wyciągania wniosków, dzielenia się doświadczeniem i nowatorskimi projektami. Współuczestniczy w realizacji wielu różnorodnych działań służących wspieraniu rozwoju i edukacji dzieci. Udziela nauczycielom wsparcia i monitoruje realizację zadań. Nadzoruje współpracę, analizuje programy, powołuje zespoły nauczycielskie zgodnie z potrzebami przedszkola. Umożliwia nauczycielom odbywanie szkoleń, kursów zgodnie z potrzebami i osobistymi zainteresowaniami nauczycieli. Motywuje nauczycieli do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz mobilizuje nauczycieli do uzyskiwania wyższych stopni awansu zawodowego.

I. ZAKRES EWALUACJI

OBSZAR 3. FUNKCJONOWANIE PRZEDSZKOLA W ŚRODOWISKU LOKALNYM

3.1. Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju

Celem ewaluacji było:

1. Zgromadzenie informacji o formach współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym
2. Pozyskiwanie informacji o efektach wzajemnej współpracy

W związku z tym sformułowano główne problemy badawcze i kryteria ich oceny:

PROBLEMY (PYTANIA) BADAWCZE:	KRYTERIA OCENY
1. Czy przedszkole współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku?	dostępność, skuteczność, częstotliwość
2. Czy w działaniach przedszkola uwzględniane są możliwości i potrzeby wychowanków i środowiska?	zgodność z potrzebami wychowanków i środowiska
3. Czy współpraca przedszkola z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku wpływa korzystnie na rozwój dziecka ?	użyteczność, atrakcyjność, skuteczność

II. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EWALUACJI

W oparciu o główne problemy badawcze opracowano następujący plan ewaluacji:

Pytanie	Uszczegółowione pytanie badawcze	Sposób zbierania informacji
1.1	Z jakim podmiotami, osobami ze środowiska lokalnego współpracuje przedszkole?	analiza dokumentacji: plany współpracy z rodzicami i środowiskiem, dyplomy i podziękowania od osób i instytucji, wpisy w księdze gości zdjęcia, sprawozdania z wycieczek i uroczystości oraz spotkań, protokoły rad pedagogicznych, sprawozdania z realizowanych projektów, -nauczyciele – ankieta, -rodzice-ankieta, -strona internetowa przedszkola -gazetka przedszkolna
1.2	Jakie działania uwzględniające potrzeby środowiska lokalnego prowadzi przedszkole?	analiza dokumentacji: koncepcja pracy przedszkola, programy i projekty edukacyjne, plany współpracy z rodzicami i środowiskiem, dyplomy i podziękowania od osób

		<ul style="list-style-type: none"> i instytucji, wpisy w kronice przedszkolnej i księdze gości zdjęcia z wycieczek i uroczystości oraz spotkań, protokoły rad pedagogicznych, sprawozdania z realizowanych projektów, -nauczyciele – ankieta, -rodzice-ankieta, -strona internetowa przedszkola -gazetka przedszkolna
2.1	W jaki sposób przedszkole analizuje potrzeby i możliwości dzieci i środowiska?	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeby i możliwości lokalnego środowiska są określane przez przedszkole na zaproszeń do współdziałania sygnalizowanych przez różne instytucje - analiza dokumentacji: plany współpracy z rodzicami i środowiskiem, ankiet dla rodziców, ankiet dla nauczycieli
2.2	Czy oferowane przedsięwzięcia są atrakcyjne i wartościowe dla dzieci?	<ul style="list-style-type: none"> - ankieta- nauczyciele, - ankieta-rodzice -protokoły, - rozmowa, -analiza dokumentów przedszkolnych, karty obserwacji, ewaluacyjne -raport z ewaluacji wewnętrznej
3.1	Jakimi sposobami przedszkole oddziałuje na rodzinę w celu wspierania rozwoju dzieci?	<ul style="list-style-type: none"> -nauczyciele – ankieta, -rodzice-ankieta, -podsumowania -protokoły rady pedagogicznej, analiza dokumentów, -programy, -harmonogram współpracy z rodzicami, -gazetka przedszkolna, -strona internetowa
3.2	Jakie korzyści dla dzieci wynikają z podejmowanych przez przedszkole działań?	<ul style="list-style-type: none"> -nauczyciele – ankieta, -rodzice-ankieta, -karty obserwacji, ewaluacyjne -analiza dokumentów, -raport z ewaluacji wewnętrznej -dyplomy i podziękowania

W ewaluacji zastosowano następujące metody i narzędzia badawcze:

- badania ankietowe wśród rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z dziećmi
- analiza dokumentacji: koncepcja pracy przedszkola, programy i projekty edukacyjne, plany współpracy z rodzicami i środowiskiem, dyplomy i podziękowania od osób i instytucji, wpisy w „Pamiętkowej księdze gości”, zdjęcia z wycieczek i uroczystości oraz spotkań.

III WYNIKI I ICH INTERPRETACJA

Prezentacja zgromadzonych danych w ewaluowanym obszarze:

Główny problem	Uszczegółowione pytania badawcze	Otrzymane wyniki
1. Czy przedszkole współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku?	1.1. Z jakim podmiotami, osobami ze środowiska lokalnego współpracuje przedszkole?	Z zebranych informacji wynika, że przedszkole współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku: -Policja -Straż Pożarna -Straż Graniczna -Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna -Dom Kultury -Biblioteka Pedagogiczna i Dziecięca -Sanepid -Sklepy spożywcze -zakłady pracy rodziców np. :Salon fryzjerski, piekarnia -Rada Rodziców -kino/teatr/filharmonia -inne przedszkola i szkoły -Schronisko dla zwierząt -muzeum -nadleśnictwo -organizacje i stowarzyszeni -inne: salon fryzjerski i kosmetyczny piekarnia, sklep ogrodniczy, apteka, klub Gaja, Księgarnia wysyłkowa Ibis, Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza
	1.2. Jakie działania uwzględniające potrzeby środowiska lokalnego prowadzi przedszkole?	Badanie dokumentacji przedszkolnej oraz analiza ankiet wykazały, że przedszkole podejmuje wiele inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego: a) uczestniczenie w akcjach charytatywnych na rzecz potrzebujących ludzi i zwierząt: - schronisko dla zwierząt w Sokółce – zbiórka karmy i akcesoriów dla zwierząt, - zbiórka książek dla Szpitala Dziecięcego - zbiórka plastikowych nakrętek - zbiórka darów rzeczowych dla podopiecznych Domu Dziecka - udział w akcji „Góra Grosza” b) realizacja programów i projektów o charakterze profilaktycznym: - „Akademia Zdrowego Przedszkolaka” - „Kubusiowi Przyjaciele Natury”,

		<ul style="list-style-type: none"> - „Mamo, Tato wolę wodę” - „Czyste powietrze wokół nas” - „Cała Polska Czyta Dzieciom <p>c) prowadzenie edukacji ekologicznej dzieci poprzez realizację programów:” Kubusiowi Przyjaciele Natury”, Przedszkolu”, „Mamo, Tato, wolę wodę”,</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie obchodów Dnia Ziemi - zbiórkę zużytych baterii <p>d) pozostałe działania to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyżury dla rodziców, - organizowanie zajęć warsztatowych dla rodziców i dzieci - organizowanie uroczystości i imprez o charakterze rodzinnym, integracyjnym, - integracja środowiska lokalnego poprzez wspólna działalność, -pedagogizacja rodziców poprzez upowszechnianie wiedzy pedagogicznej i psychologicznej zgodnie z bieżącymi problemami. -współpraca z bibliotekami, SOK -udział rodziców w zajęciach otwartych, -udział w kiermaszach, konkursach, warsztatach, -włączenie się do programów i akcji, -umieszczanie informacji i prac na stronie internetowej przedszkolak oraz promocja placówki w Internecie i na Facebook-u -pozyskiwanie sponsorów, -spotkania ze specjalistami- pedagog, psycholog -organizowanie szkoleń dla innych nauczycieli -rozszerzanie oferty edukacyjnej przedszkolak -przemarsze, kiermasze, sadzenie drzew, zbiórka ubrań dla potrzebujących
<p>2. Czy w działaniach przedszkola uwzględniane są możliwości i potrzeby wychowanków i środowiska?</p>	<p>2.1 W jaki sposób przedszkole analizuje potrzeby i możliwości dzieci i środowiska?</p> <p>2.2 Czy oferowane przedsięwzięcia są atrakcyjne i wartościowe dla dzieci?</p>	<p>Potrzeby i możliwości lokalnego środowiska są określane przez przedszkole na podstawie zaproszeń do współdziałania sygnalizowanych przez różne instytucje, a także poprzez sygnały i komunikaty otrzymywane ze strony osób, instytucji, mediów, rodziców, na podstawie ankiet dla rodziców i nauczycieli, analiza dokumentacji. Potrzeby te są również wynikiem obserwacji rozwoju dzieci, analizą kart obserwacji, orzeczeń i opinii z PPP, prac dzieci i ich osiągnięć. Również bezpośrednie rozmowy z rodzicami, wstępneankiety skierowane do rodziców, wywiady z rodzicami. Jest to również ewaluacja procesów dydaktycznych</p> <p>Z analizy zebranych informacji wynika, że oferowane przedsięwzięcia są atrakcyjne i wartościowe dla dzieci. Rodzice stwierdzili, iż ich dzieci chętnie biorą udział w imprezach, uroczystościach i akcjach organizowanych we współpracy przedszkola z lokalnym środowiskiem. Badani nauczyciele wskazali, że jest to rozwijanie</p>

		<p>zainteresowań i talentów dzieci, realizacja zadań podstawy programowej, tworzenie więzi społecznych, akceptacji, tolerancji, zdobywają nowe umiejętności i doświadczenia. Jako istotne wskazali na kształtowanie kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach, orzekanie na temat form pomocy dla dziecka i rodziny, Również przygotowanie dzieci do korzystania z biblioteki, spotkania z ciekawymi ludźmi i narzędzi ich pracy, rozbudzanie i utrwalanie postawy aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym</p>
<p>3. Czy współpraca przedszkola z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku wpływa korzystnie na rozwój dziecka ?</p>	<p>3.1 Jakimi sposobami przedszkole oddziałuje na rodzinę w celu wspierania rozwoju dzieci?</p>	<p>-organizowanie spotkań informacyjnych i integrujących -spotkania dotyczące rozwoju zdolności dziecka oraz rozwiązywania aktualnych trudności wychowawczy-dydaktycznych ,również ze specjalistami). Badani wskazali na szczególną rolę konkursów i imprez i uroczystości przedszkolnych oraz wycieczek i spotkań z ciekawymi ludźmi. Wskazano również na wiele akcji, imprezy z udziałem rodziców, zajęcia w terenie i lekcje muzealne. Organizacja wyjazdów i wycieczek, imprez, konkursów, opiniowanie wychowanków Wśród innych znalazły się warsztaty, kiermasz, przemarsz.</p>
	<p>3.2 Jakie korzyści dla dzieci wynikają z podejmowanych przez przedszkole działań?</p>	<p>Z zebranych informacji wynika , że korzyści dla dzieci wynikające z podejmowanych przez przedszkole działań to: - rozwijanie się intelektualne, rozwijanie sprawności fizycznej, umiejętność współpracy w grupie, uczenie się , ciekawe spędzanie czasu, nabywanie doświadczenia, praca na rzecz środowiska, kształtowanie postaw społecznych i akceptacji, tolerancji, empatii, rozwój zainteresowań i zdolności, zaspokajanie ciekawości, otwartość w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi, prezentowanie umiejętności, wiedzy i osiągnięć, rozwijanie i kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach oraz miejscach użyteczności publicznej, uspołecznienie dzieci, właściwy rozwój emocjonalny, uwrażliwienie na potrzeby, uczestniczenie w życiu społecznym- wprowadzenie w kontakty społeczne,</p>

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wnioski:

1. Przedszkole współpracuje z różnymi instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym, są to zarówno instytucje kulturalne, oświatowe, użyteczności publicznej, organizacje pozarządowe, jak i zaprzyjaźnione przedszkola, szkoły, a także osoby prywatne. Zakres tej współpracy jest bardzo szeroki i obejmuje różnorodne instytucje o charakterze kulturalno- oświatowym, profilaktycznym, społecznym.
2. Przedszkole podejmuje szereg inicjatyw na rzecz środowiska, z których mogą korzystać osoby, instytucje i organizacje środowiska lokalnego. Są to zarówno imprezy odbywające się na terenie przedszkola, skierowane do dzieci i rodziców (warsztaty, spotkania z psychologiem, pedagogiem, logopedą, konkursy plastyczne, występy dzieci, akcje charytatywne, kiermasze), jak i działania skierowane do społeczności lokalnej (festyny rodzinne, dni otwarte, kiermasze, udostępnianie lokalu wyborczego)
3. Działania przedszkola uwzględniają możliwości i potrzeby środowiska lokalnego. Placówka wychodzi naprzeciw takim potrzebom, podejmuje współpracę w działaniach dydaktyczno-wychowawczych. Informacje o potrzebach środowiska lokalnego są stale monitorowane, pojawiają się informacje tym co się dzieje w przedszkolu w prasie lokalnej i mediach.
4. Współpraca z instytucjami jest atrakcyjna dla wychowanków ponieważ rozwija i pogłębia ich zainteresowania oraz daje możliwość prezentowania swoich talentów w środowisku. Działania podejmowane w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym mają wpływ na przyszłe funkcjonowanie wychowanków w społeczeństwie i rozwijają u nich postawy prospołeczne: patriotyczne i obywatelskie. Ponadto sprzyjają tworzeniu więzi społecznych, uczą poczucia odpowiedzialności za drugiego człowieka, angażują w pomoc potrzebującym. Podjęte inicjatywy przyczyniły się także do wzbogacenia wiedzy i umiejętności dzieci w wielu obszarach ich rozwoju. Dzieci nabyły umiejętności społeczne związane z obcowaniem z różnymi ludźmi i poznawaniem nowych miejsc. Dzieci i rodzice aktywnie uczestniczą w przygotowywanych przez przedszkole uroczystościach, projektach, akcjach charytatywnych itp.
5. Współpraca przedszkola ze środowiskiem lokalnym wpływa pozytywnie na kształtowanie pozytywnego wizerunku placówki dbającej o wszechstronny rozwój dzieci, integrującej społeczność lokalną, otwartej na współpracę. Sprawia, że przedszkole posiada i wciąż poszerza grono partnerów w procesie wychowania najmłodszego pokolenia. Uaktywnia środowisko na rzecz wzajemnego rozwoju. Tworzy centrum wydarzeń i chętnie odpowiada na zaproszenia do współpracy. Jest zaangażowane społecznie, poszukuje inicjatyw edukacyjno-prewencyjnych.

Rekomendacje:

1. Należy utrzymać dotychczasowy, poziom współpracy przedszkola ze środowiskiem lokalnym i stale poszerzać go o nowe formy.
2. Nadal wspólnie z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny zapewniać pomoc i wsparcie rodzicom w rozwiązywaniu różnych problemów wychowawczych i edukacyjnych.
3. Zwiększyć zakres wyjazdów do placówek użyteczności publicznej takich jak muzeum, teatr, filharmonia.

V. ZAŁĄCZNIKI

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI –ewaluacja wewnętrzna 2012/2013

2.4. Nauczyciele współdziałają ze sobą w zakresie procesu wspomaganie, rozwoju i edukacji dzieci

1. W pracach jakiego zespołu uczestniczyła Pani w tym roku szkolnym? (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

a. Stałe zespoły zadaniowe:

- zespół do spraw ewaluacji wewnętrznej
- zespół WDN
- zespół PPP
- zespół IPET
- zespół awansu zawodowego

b. Doraźne zespoły zadaniowe:

- szkolenie rady pedagogicznej
- organizacja imprez i uroczystości
- opracowanie planów miesięcznych
- planowanie działań podejmowanych w przedszkolu
- planowanie dekoracji
- inne (jakie?)

.....
.....

2. Jaką formę współpracy przybiera zespół w którym Pani brała udział? (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- rozmów indywidualnych dotyczących rozwiązywania problemów dzieci i przedszkola

- wspólne organizowanie uroczystości na terenie przedszkola

- wymiana doświadczeń wyniesionych z warsztatów metodycznych, szkoleń i własnej pracy

- zajęcia koleżeńskie i zabawy integracyjne organizowane pomiędzy grupami

- realizowanie projektów, programów,

- organizowanie wspólnych wycieczek z dziećmi

- współpraca podczas posiedzeń rady pedagogicznej

- inne (jakie?)

.....
.....

3. Jakie wspólne działania podjęli nauczyciele przy tworzeniu procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. W jaki sposób nauczyciele współpracują ze specjalistami w ramach wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.

.....
.....
.....
.....
.....

5. W jaki sposób nauczyciele przekazują rodzicom informacje dotyczące procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.

.....
.....
.....
.....
.....

6. Jak analizuje Pani procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.

.....
.....
.....
.....
.....

7. Jakie pytania stawia sobie Pani wraz z innymi nauczycielami wspólnie analizując procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Jakie wsparcie uzyskuje Pani od innych nauczycieli w swojej pracy z dziećmi?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. Czy wsparcie jakie uzyskuje pani od innych nauczycieli jest wystarczające?

.....
.....

Dziękuję

PODSUMOWANIE ANKIETY DLA NAUCZYCIELI EWALUACJA WEWNTRZNA 2012-013

Na temat współdziałania nauczycieli w zakresie procesu wspomagania rozwoju i edukacji dzieci

Ankieta objęto grupę 5 członków Rady Pedagogicznej w Przedszkolu nr 5 w Sokółce. Celem badania było określenie w jakim stopniu nauczyciele współpracują ze sobą w organizowaniu i realizacji procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci.

Przeprowadzona ankieta była anonimowa. Zawierała 9 pytań: 8 otwartych i jedno zamknięte. Poniżej przedstawione są informacje jakie uzyskano z analizy ankiety:

1. Pytanie pierwsze dało odpowiedź w pracach jakich zespołów nauczyciele naszego przedszkola uczestniczyli w tym roku szkolnym?

Ankietowani odpowiedzieli że są to:

a) stałe zespoły zadaniowe:

- zespoły do spraw ewaluacji wewnętrznej (5 osób)
- zespół WDN (5 osób)
- zespół IPET (4 osób)
- zespół awansu zawodowego (3 osoby)
- zespół PPP (1 osoba)
- zespół IPET (1 osoba)

b) doraźne zespoły zadaniowe

- szkolenia rady pedagogicznej (5 osób)
- organizacja imprez i uroczystości(5 osób)
- planowanie działań podejmowanych w przedszkolu (5osób)
- planowanie dekoracji (5osób)
- opracowanie planów miesięcznych(4 osoby)
- organizacja akcji charytatywnych i zbiórek (2osoby)
- planowanie i koncepcje pracy w grupie (2osoby)
- organizacja praktyk studenckich (1osoba)
- zespół do spraw statutu przedszkola (1osoba)

2. W kolejnym pytaniu badani określili formy współpracy jakie przybierał zespół w którym brali udział. Były to:

- Rozmowy indywidualne dotyczące rozwiązywania problemów dzieci i przedszkola (5osób)
- Wspólne organizowanie uroczystości na terenie przedszkola (5osób)
- Wymiana doświadczeń wyniesionych z warsztatów metodycznych, szkoleń i pracy własnej (5osób)
- Zajęcia koleżeńskie i zabawy integracyjne (5osób)
- Realizowanie projektów, programów (5osób)
- Organizowanie wspólnych wycieczek z dziećmi (5osób)
- Współpraca podczas posiedzeń rady pedagogicznej (5osób)
- Wymiana pomocy dydaktycznych (2osoby)
- Wspólny zakup środków dydaktycznych (2osoby)
- Udzielanie cennych wskazówek dydaktycznych (1osoba)
- Wymiana stron internetowych (1osoba)
- Wymiana ciekawych publikacji (1osoba)

- Współpraca ze studentami praktyki studenckiej i zawodowej (1osoba)
3. **Na pytanie: Jakie wspólne działania podjęli nauczyciele przy tworzeniu procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci? Badani udzielili odpowiedzi:**
- Opracowanie planu pracy przedszkola – opracowanie harmonogramu wycieczek, uroczystości, imprez, analiza (5o sób)
  - Realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych (Bezpieczny Przedszkolak, Kubusiowi przyjaciele Natury, Czyste powietrze wokół nas, Cała Polska czyta dzieciom, Dzień Dobrych Uczynków, Mamo, tato nie pal przy mnie...) (5osób)
  - Organizacja i prowadzenie uroczystości przedszkolnych, imprez warsztatów dla dzieci i rodziców (5 osób)
  - Analiza statutu przedszkola (3 osoby)
  - Analiza podstawy programowej (2 osoby)
  - Planowanie pracy w grupach: opracowanie miesięcznych planów pracy, scenariuszy, pomocy dydaktycznych (2 osoby)
  - Opracowanie kalendarza ewaluacji i narzędzi koniecznych do przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej – (2 osoby)
  - Opracowanie informacji dla rodziców o mocnych i słabych stronach dziecka oraz wskazówkach do dalszej pracy – (2osoby)
  - Omawianie wyników obserwacji, ustalanie wspólnych działań (2 osoby)
  - Organizowanie wspólnych wyjść i wycieczek edukacyjnych (2 osoby)
  - Konsultacje w sprawie zakupów pomocy dydaktycznych (2 osoby)
  - Opracowanie Arkuszy obserwacji wychowanków (1 osoba)
  - Przygotowanie dzieci do konkursów (plastycznych i recytatorskich) (1osoba)
  - Planowanie pracy w zespołach zadaniowych (1osoba)
  - Wymienianie się informacjami n.t rozwoju i zachowania dzieci (1osoba)
  - Planowanie współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym (1osoba)
  - Opracowanie planu działań wspierających (1osoba)
  - Dzielenie się doświadczeniem w trakcie Rad szkoleniowych w ramach WDN – (1osoba)
  - Konsultacje z specjalistami; oligofrenopedagogiem, logopedą (1osoba)
  - Ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej (1osoba)
  - Lekcje koleżeńskie (1 osoba)
4. **Następne pytanie brzmiało: W jaki sposób nauczyciele współpracują ze specjalistami w ramach wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci? Respondenci odpowiedzieli:**
- Ustalanie wspólnych działań, kierunku dalszej pracy (4osoby)
  - Wymiana z innymi wychowawcami informacji o podopiecznych(3osoby)
  - Omawianie wyników obserwacji(3osoby)
  - Zapraszanie i wizyta u specjalistów z wybranej dziedziny (np. muzyków, policjantów, strażaków, pana ze schroniska dla zwierząt itp. poetów, pracowników Muzeum i Domu Kultury.) do realizacji programów edukacyjnych, profilaktycznych, zbiorów, projektów edukacyjnych (Czyste powietrze wokół nas”, „Bezpieczny Przedszkolak”) (3 osoby)
  - Współpraca ze specjalistami w celu promowania zachowań z zakresu bezpieczeństwa (Policja, Straż Pożarna) prozdrowotnych (Sanepid.), proekologicznych (np. aptekarz, leśnicy z nadleśnictwa), kulturalno-edukacyjnych (Biblioteka Pedagogiczna, Biblioteka Dziecięca, Muzeum, Sokólski Dom Kultury) (2osoby)
  - Współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną (szkolenia dla nauczycieli (2 osoby)
  - Spotkania z rodzicami (2osoby),

- Pomoc w opracowaniu diagnozy przedszkolnej) (1osoba)
  - Odwiedzanie rodziców-specjalistów o ciekawych zawodach (fryzjer, sprzedawca, aptekarz) (1osoba)
  - Kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (1osoba)
  - Ustalanie terminów spotkań (1osoba)
  - Opracowanie informacji o tym co dziecko powinno umieć po ukończeniu przedszkola (1 osoba)
5. **W piątym pytaniu badani podali sposoby w jakich przekazują rodzicom informacje dotyczące procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Są to:**
- Zebrania z rodzicami indywidualno-konsultacyjne (5osób)
  - Zebrania grupowe z rodzicami (4osoby)
  - Przekazywanie pisemnej informacja o rozwoju, mocnych i słabych stronach dziecka (4 osoby)
  - Organizowanie warsztatów dla dzieci i rodziców (3osoby)
  - Uczestnictwo w zajęciach otwartych (3osoby)
  - Przekazywanie pisemnej informacji o przygotowaniu dziecka do podjęcia nauki w szkole (2 osoby)
  - Prezentacja wytworów dzieci na (2 osoby)
  - Prowadzenie i umieszczanie informacji na stronie internetowej przedszkola (2 osoby)
  - Umieszczanie w gazetce przedszkolnej artykułów dotyczących wychowania i rozwoju dziecka (Cykl artykułów –pomysłów na twórcze spędzenie czasu z dzieckiem) (2osoby)
  - Konsultacje ze specjalistami (1osoba)
  - Prezentacja karty informacyjnej „Co już umie mój dziecko”(1osoba)
  - Informowanie rodziców o wynikach obserwacji (1osoba)
6. **Kolejne pytanie miało określić jak nauczyciele analizują procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Ankietowani odpowiedzieli:**
- Badanie i analiza wytworów prac dzieci (3osoby)
  - Analiza osiągnięć prezentowanych podczas imprez przedszkolnych, konkursów, występów na terenie placówki i poza nią, (3osoby)
  - Podsumowanie wyników obserwacji (3osoby)
  - Podsumowanie pracy dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej, wyciąganie wniosków (2osoby)
  - Analiza zajęć otwartych (2osoby)
  - Analiza planu pracy przedszkola, koncepcji pracy (2osoby)
  - Współpraca w zespole ewaluacyjnym (sporządzenie raportu, wnioski (2osoby)
  - Rozmowy z rodzicami (1osoba)
  - Współpraca ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (1osoba)
  - Analizowanie orzeczeń i opinii (1osoba)
  - Ankietowanie rodziców(1osoba)
  - Analiza diagnozy pedagogicznej (1osoba)
  - Obserwacja dzieci (1osoba)
  - Wyszukiwanie propozycji wspomaganie rozwoju dzieci w lekturze, prasie pedagogicznej (1osoba)
  - Omawianie zajęć koleżeńskich (1osoba)
7. **W tym pytaniu Respondenci podali pytania jakie stawiają wraz z innymi nauczycielami wspólnie analizując procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci? Należą do nich:**

- Jaki jest poziom wiedzy i umiejętności dzieci? (4osoby)
- Jakie są potrzeby dzieci? (3osoby)
- Czy metody i formy pracy, wspomogły proces rozwoju i edukacji dzieci? (3osoby)
- Czy postawione cele zostały właściwie sformułowane i zrealizowane? (2osoby)
- Jakie wprowadzić formy i metody pracy aby podnieść poziom pracy , uzyskać jak najlepsze efekty? (2osoby)
- Czy została podjęta (owocna) współpraca z rodzicami?(2osoby)
- Czy zapewniona jest adaptacja i poczucie bezpieczeństwa? (2osoby)
- Czy dzieci były zainteresowane zajęciami? (2osoby)
- Czy dziecko ma możliwość prezentacji swoich możliwości? (2osoby)
- Co zrobić by zachęcić rodziców do współpracy? (2osoby)
- Jak wspierać rodziców? (1osoba)
- Czy dzieci były zainteresowane realizacją projektów- programów? (1osoba)
- Czy jest odpowiednio dobrana baza dydaktyczna? (1osoba)
- Czy projekty i programy edukacyjne zostały w pełni zrealizowane? (1osoba)
- Czy rodzice akceptują założenia planów? (1osoba)
- Czy treści sposób prowadzenia zajęć jest dostosowany do potrzeb i możliwości dzieci?(1)
- Czy rozwój dzieci przebiega prawidłowo? (1osoba)
- Jakie są dysharmonie rozwoju? (1osoba)
- Jak zapewnić rozwój zainteresowań? (1osoba)
- Jakie są mocne i słabe strony podopiecznych? (1osoba)
- Czy wychowankowie chętnie chodzą do przedszkola? (1osoba)
- Czy zapewnione jest należyty dostęp do specjalistów (1osoba)

8. To pytanie ustaliło formy wsparcia jakie otrzymują wychowawcy od innych nauczycieli w swojej prac z dziećmi. Są to:

- Konsultacje planów zajęć, scenariuszy, spotkań z ciekawymi ludźmi – specjalistami (3osoby)
- Wspólne organizowanie imprez, uroczystości, akcji, zbiórek, konkursów, warsztatów, występów artystycznych (3osoby)
- Wymiana spostrzeżeń, dzielenie się wiedzą zdobytą na szkoleniach, warsztatach (3osoby)
Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem na zespołach samokształceniowych (2osoby)
- Konsultacje wycieczek, wyjść (2osoby)
- Wsparcie w trudnych sytuacjach, dobre słowo, pochwała (2osoby)
- Wspólne wykonanie dekoracji grupowych, przedszkolnych, pomocy dydaktycznych, podziękowań (1osoba)
- Wymiana pomysłów doświadczeń (1osoba)
- Wymiana informacji podczas spotkań nieformalnych? (1osoba)
- Wspólne ustalenie kierunku działań (1osoba)
- Wymiana pomocy dydaktycznych (1osoba)
- Współpraca w zespołach specjalistów (1osoba)
- Propozycje szkoleń, warsztatów i konferencji wyszukanych w Internecie (1 osoba)
- Pomoc tworzeniu materiałów na stronę internetową (dostarczanie zdjęć z ważnych wydarzeń) (1 osoba)

9. Na pytanie: Czy to wsparcie od innych nauczycieli jest wystarczające?

- Wszyscy badani odpowiedzieli twierdząco (5osób) Jedna z badanych osób wraziła prośbę aby wszyscy nauczyciele wspierali się z przekonania i dobroci serca.

Ankieta dla rodziców ewaluacja wewnętrzna 2012/2013
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju

Szanowni Państwo.

Celem niniejszej ankiety jest poznanie Państwa opinii na temat współpracy naszego przedszkola ze środowiskiem lokalnym. Prosimy o wyczerpujące odpowiedzi, które posłużą nam do oceny współpracy i dostosowania jej do oczekiwań całej społeczności przedszkolnej.

Ankieta jest anonimowa, a odpowiedzi zostaną opracowane wyłącznie zbiorowo.

Prosimy o podkreślenie wszystkich właściwych odpowiedzi.

Dziękujemy.

1. Z jakich form współpracy oferowanych przez przedszkole, do którego uczęszcza Państwa dziecko, korzystacie Państwo:

- zebrania rodzicielskie,
- zajęcia otwarte,
- dni otwarte dla dzieci i rodziców
- pedagogizacja rodziców,
- warsztaty dla rodziców i dzieci
- spotkania indywidualne
- współpraca ze społecznością lokalną,
- akcje na rzecz potrzebujących (Góra Grosza, itp.)
- wspieranie i organizacja inicjatyw lokalnych,
- konsultacje pedagogiczne, psychologiczne i logopedyczne
- imprezy okolicznościowe, konkursy i uroczystości takie jak: bal przedszkolny, przedstawienia teatralne, spotkania z muzykami, dzień babć i dziadków, konkursy plastyczne dla dzieci rodziców itp.
- inne formy.....

2. Z jakimi podmiotami/grupami/instytucjami/osobami podejmuje współpracę przedszkole?

- Urząd Gminy/Miasta
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Policja
- Straż Pożarna
- pracownicy Poradni Pedagogiczno- Psychologicznej,
- nadleśnictwo,
- Szpital,
- Dom Kultury,
- Biblioteka Pedagogiczna
- Biblioteka Dziecięca
- Instytucje i organizacje wspierające edukację ekologiczną
- poczta,
- Sanepid,
- sklepy spożywcze,
- zakłady pracy rodziców np.: salon fryzjerski
- schroniska dla zwierząt,
- Rada Rodziców,
- kino/teatr,
- muzea,
- inne szkoły, przedszkola,
- inne.....

3. Czy Państwa dziecko chętnie bierze udział w imprezach, uroczystościach i akcjach

organizowanych we współpracy z lokalnym środowiskiem?

tak   nie   nie mam zdania

4. Czy oferowane przedsięwzięcia są atrakcyjne i wartościowe dla dzieci?

tak   nie   nie mam zdania

5. Jakie widzicie Państwo korzyści dla swojego dziecka wynikające z podejmowanych działań ?

- rozwijanie się intelektualne,
- rozwijanie sprawności fizycznej,
- umiejętność współpracy w grupie,
- odpowiedzialność,
- samodzielność,
- satysfakcja,
- zdobywanie nowych umiejętności,
- zadowolenie z niesienia pomocy innym,
- zadowolenie z przynależności do społeczności przedszkolnej,
- ciekawe spędzanie czasu ,
- nabywanie doświadczenia,
- praca na rzecz środowiska,
- nawiązanie współpracy z rówieśnikami spoza przedszkola,
- kształtowanie postaw społecznych i akceptacji, tolerancji, empatii
- rozwój zainteresowań i zdolności, zaspokajanie ciekawości,
- otwartość w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi,
- prezentowanie umiejętności, wiedzy i osiągnięć,
- rozwijanie i kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach oraz miejscach użyteczności publicznej,
- uspołecznienie dzieci,
- właściwy rozwój emocjonalny,
- uwrażliwienie na potrzeby innych,
- uczestnictwo w procesie integracji
- inne.....

6. Jakie najważniejsze potrzeby społeczności lokalnej przedszkole może zaspakajać?

Dziękujemy

Ankieta dla nauczycieli ewaluacja wewnętrzna 2012/2013
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju

Szanowni Państwo.

Celem niniejszej ankiety jest poznanie Państwa opinii na temat współpracy naszego przedszkola ze środowiskiem lokalnym. Prosimy o wyczerpujące odpowiedzi, które posłużą nam do oceny współpracy i dostosowania jej do oczekiwań całej społeczności przedszkolnej.

Ankieta jest anonimowa, a odpowiedzi zostaną opracowane wyłącznie zbiorowo.

Prosimy o podkreślenie wszystkich właściwych odpowiedzi.

Dziękujemy.

1. Z jakimi podmiotami/grupami/instytucjami/osobami nawiązała Pani współpracę? Proszę opisać na czym ta współpraca polegała (przynajmniej w trzech przypadkach).

- Urząd Gminy/Miasta,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Policja
- Straż Pożarna
- pracownicy Poradni Pedagogiczno- Psychologicznej,
- nadleśnictwo,
- Szpital,
- Dom Kultury,
- Biblioteka Pedagogiczna,
- Biblioteka Pedagogiczna,
- Instytucje i organizacje wspierające edukację ekologiczną,
- Sanepid,
- sklepy spożywcze,
- schroniska dla zwierząt,
- Rada Rodziców,
- kino/teatr,
- muzea,
- inne szkoły, przedszkola,
- organizacje i stowarzyszenia pozarządowe,
- inne.....

2. Które z niżej wymienionych form współpracy ze środowiskiem lokalnym Pani stosuje?

- konkursy,
- imprezy, uroczystości przedszkolne,
- zajęcia w terenie,
- wycieczki,
- zajęcia w domu kultury,
- lekcje muzealne,
- prelekcje, prezentacje,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- imprezy z udziałem rodziców,
- akcje charytatywne,
- inne.....

3. W jaki sposób dokonuje Pani analizy potrzeb i możliwości wychowanków i środowiska?

4. Jakie działania uwzględniające analizę potrzeb i możliwości lokalnego środowiska prowadzi

przedszkole?

5. Proszę wymienić korzyści, jakie odnoszą dzieci dzięki współpracy przedszkola z organizacjami i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym?

6. Jakie są potrzeby lokalnego środowiska, które przedszkole może zaspokajać? Proszę wymienić najważniejsze:

7. Jakie działania prowadziło przedszkole w tym lub poprzednim roku szkolnym na rzecz środowiska lokalnego?

Dziękujemy

Wyniki ankiety dla rodziców ewaluacja wewnętrzna 2012/2013 n/t wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju

Ankieta wypełniło 41 rodziców.

1. Z jakich form współpracy oferowanych przez przedszkole, do którego uczęszcza Państwa dziecko, korzystacie Państwo:

Ankietowani odpowiadali:

- zebrania rodzicielskie
- zajęcia otwarte
- dni otwarte dla dzieci i rodziców
- pedagogizacja rodziców
- warsztaty dla rodziców i dzieci
- spotkania indywidualne
- współpraca ze społecznością lokalną
- akcje na rzecz potrzebujących (Góra Grosza, itp.)
- kiermasze
- wspieranie i organizacja inicjatyw lokalnych
- konsultacje pedagogiczne, psychologiczne i logopedyczne
- imprezy okolicznościowe, konkursy i uroczystości takie jak: bal przedszkolny, przedstawienia teatralne, spotkania z muzykami, dzień babć i dziadków, konkursy plastyczne dla dzieci rodziców itp.

Z analizy wynika, że rodzice korzystają z różnorodnych form współpracy oferowanych przez przedszkole

2. Z jakimi podmiotami/grupami/instytucjami/osobami podejmuje współpracę przedszkole?

Badani udzielili odpowiedzi:

- Urząd Gminy/Miasta
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Policja
- Straż Pożarna
- pracownicy Poradni Pedagogiczno- Psychologicznej,
- nadleśnictwo,
- Szpital,
- Dom Kultury,
- Biblioteka Pedagogiczna
- Biblioteka Dziecięca
- Instytucje i organizacje wspierające edukację ekologiczną
- poczta,
- Sanepid,
- sklepy spożywcze,
- zakłady pracy rodziców np.: salon fryzjerski
- schroniska dla zwierząt,
- Rada Rodziców,
- kino/teatr,
- muzea,
- inne szkoły, przedszkola,

3. Czy Państwa dziecko chętnie bierze udział w imprezach, uroczystościach i akcjach organizowanych we współpracy z lokalnym środowiskiem?

Ankietowani odpowiedzieli:

Tak- 41 osób

Nie- 0

Nie mam zdania - 0

4. Czy oferowane przedsięwzięcia są atrakcyjne i wartościowe dla dzieci?

Ankietowani odpowiedzieli:

Tak- 41 osób

Nie- 0

Nie mam zdania – 0

5. Jakie widzicie Państwo korzyści dla swojego dziecka wynikające z podejmowanych działań?

Badani udzielili odpowiedzi:

- rozwijanie się intelektualne,
- rozwijanie sprawności fizycznej,
- umiejętność współpracy w grupie,
- odpowiedzialność,
- samodzielność,
- satysfakcja,
- zdobywanie nowych umiejętności,
- zadowolenie z niesienia pomocy innym,

- zadowolenie z przynależności do społeczności przedszkolnej,
- ciekawe spędzanie czasu ,
- nabywanie doświadczenia,
- praca na rzecz środowiska,
- nawiązanie współpracy z rówieśnikami spoza przedszkola,
- kształtowanie postaw społecznych i akceptacji, tolerancji, empatii
- rozwój zainteresowań i zdolności, zaspokajanie ciekawości,
- otwartość w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi,
- prezentowanie umiejętności, wiedzy i osiągnięć,
- rozwijanie i kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach oraz miejscach użyteczności publicznej.
- uspołecznienie dzieci,
- właściwy rozwój emocjonalny,
- uwrażliwienie na potrzeby innych,
- uczestnictwo w procesie integracji
- inne.....

6. Jakie najważniejsze potrzeby społeczności lokalnej przedszkole może zaspakajać?

Badani udzielili odpowiedzi:

- opieka nad dziećmi
- edukacja dzieci
- potrzebę kontaktu rodzic/dziecko w trakcie imprez i uroczystości przedszkolnych
- zajęcia otwarte podczas których rodzic ma możliwość zobaczenia swojego dziecka w działaniu
- dbanie o środowisko
- nauka ekologii – segregacja śmieci
- uwrażliwianie na potrzeby innych, niesienie pomocy potrzebującym dzieciom, zwierzętom
- kształtowanie szacunku dla zwierząt
- nauka bezpiecznych zachowań podczas zabaw w grupie i na placu zabaw
- wycieczki do zakładów pracy
- akcje charytatywne, wsparcie akcji charytatywnych (Góra Grosza, Dzień Kota)
- integracja środowisk
- propagowanie/ promowanie zdrowego stylu życia
- propagowanie pozytywnych zachowań społecznych, ekologicznych, empatycznych
- zdobywanie nowych doświadczeń
- ciekawe spędzanie czasu
- zapewnienie prawidłowego rozwoju intelektualnego, postawy społecznej dziekana starcie w jego dziecięcej edukacji co pozytywnie zaowocuje w przyszłości
- pozwala na pozostawienie dziecka (na okres pracy) pod miłą i fachową opieką
- przygotowuje od najmłodszych lat do życia w społeczności (uczy)
- wymienione korzyści w punkcie 5
- umacnianie więzi rodzinnych
- ciekawe spędzenie czasu: wyjścia, wycieczki
- informowanie o działalności przedszkola na stronie internetowej
- organizowanie imprez plenerowych
- udział dzieci w konkursach organizowanych przez Szkoły, Biblioteki
- udział dzieci w imprezach miejskich poprzez występy itp.
- zapraszanie społeczności lokalnej do udziału w organizowanych przez przedszkole imprezach, konkursach, uroczystościach, uczestniczenie w akcjach organizowanych na terenie miasta
- wychodzenie do środowiska lokalnego z własnymi inicjatywami
- nie mam zdania na ten temat

Wyniki ankiety dla nauczycieli ewaluacja wewnętrzna 2012/2013 n/t wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju

Ankieta wypełniło 5 nauczycieli.

1.Z jakimi podmiotami/grupami/instytucjami/osobami nawiązała Pani współpracę? Proszę opisać na czym ta współpraca polegała (przynajmniej w trzech przypadkach).

Ankietowani odpowiedzieli:

- Urząd Gminy/Miasta,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Policja
- Straż Pożarna
- pracownicy Poradni Pedagogiczno- Psychologicznej,
- nadleśnictwo,
- Szpital,
- Dom Kultury,
- Biblioteka Pedagogiczna,
- Biblioteka Pedagogiczna,
- Instytucje i organizacje wspierające edukację ekologiczną,
- Sanepid,
- sklepy spożywcze,
- schroniska dla zwierząt,
- Rada Rodziców,
- kino/teatr,
- muzea,
- inne szkoły, przedszkola,
- organizacje i stowarzyszenia pozarządowe,
- inne: Placówka opiekuńczo-wychowawcza, zakłady pracy, salon fryzjerski i kosmetyczny, piekarnia, sklep ogrodniczy, Księgarnia wysyłkowa Ibis ,Placówka Opiekuńczo- wychowawcza, zakłady pracy rodziców .

2.Które z niżej wymienionych form współpracy ze środowiskiem lokalnym Pani stosuje?

Badani udzielali odpowiedzi:

- konkursy,-4
- imprezy, uroczystości przedszkolne,-5
- zajęcia w terenie,-3
- wycieczki,-5
- zajęcia w domu kultury,-
- lekcje muzealne,-1
- prelekcje, prezentacje,-2
- spotkania z ciekawymi ludźmi,-5
- imprezy z udziałem rodziców,-5
- akcje charytatywne,5

inne: warsztaty, wycieczki do zakładów pracy, zajęcia terenowe, kiermasze

3. W jaki sposób dokonuje Pani analizy potrzeb i możliwości wychowanków i środowiska?

Ankietowani udzielali odpowiedzi:

- obserwacja rozwoju i analiza procesów dydaktycznych-5
- analiza prac dziecięcego-rozmowy z rodzicami-5
- ankietowanie rodziców-2
- konsultacje ze specjalistami-2,

- analiza dokumentacji, opinii i orzeczeń-5
- obserwacja swobodna-5
- poszukiwanie form współpracy w internecie-1

4. Jakie działania uwzględniające analizę potrzeb i możliwości lokalnego środowiska prowadzi przedszkole?

Ankietowani odpowiedzieli:

- spotkanie konsultacyjno-informacyjne-5,
- kontakty indywidualne-5,
- udział w akcjach, konkursach, imprezach-5,
- spotkania integracyjne i uroczystości-5
- współdziałanie z instytucjami wspierającymi rozwój dziecka-3
- dział akcjach charytatywnych, sportowych, ekologicznych, prozdrowotnych-4
- poszukiwanie sponsorów-1
- wyjazdy i wycieczki-3
- spotkania z ciekawymi ludźmi-1
- informacyjna funkcja strony internetowej przedszkola-1
- organizacja szkoleń dla innych nauczycieli-1

5. Proszę wymienić korzyści, jakie odnoszą dzieci dzięki współpracy przedszkola z organizacjami i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym?

Ankietowani udzielili odpowiedzi:

- rozbudzanie inicjatywy,
- nabywanie norm obowiązujących w danej zbiorowości, zasad etycznych
- rozwijanie i kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach
- uczestniczenie w życiu społecznym - wprowadzenie w kontakty społeczne,
- poznają swoją „Małą Ojczyznę”
- wyzwalanie otwartości,
- nastawienie na współpracę,
- rozwijanie zainteresowań i talentów,
- organizowanie spotkań edukacyjnych dla dzieci,
- poznawanie środowiska społecznego,
- utrwalanie postawy aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym,
- pomoc pedagogiczno-psychologiczna,
- nabywanie umiejętności związanych z przepisami ruchu ,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- podniesienie świadomości proekologicznych i prospołecznych,
- przygotowanie dzieci do korzystania z biblioteki,
- zdobywają nowe wiadomości i umiejętności,
- pracują na rzecz środowiska, uwrażliwienie na potrzeby innych,
- spędzają ciekawie czas, zacieśniają więzi rodzinne,
- prezentowanie umiejętności, wiedzy , osiągnięć

6. Jakie są potrzeby lokalnego środowiska, które przedszkole może zaspokajać? Proszę wymienić najważniejsze:

Ankietowani udzielili odpowiedzi:

- akcje charytatywne,
- budowanie pozytywnego wizerunku policji,
- prezentowanie dzieciom z okolicznych przedszkoli występów koła teatralnego,
- praca na rzecz innych, akcje charytatywne

- działania ekologiczne, zdrowy styl życia,
- rozwój edukacji regionalnej,
- zacieśnienie więzi rodzinnych,
- pomoc w kłopotach wychowawczych,
- tworzenie lepszych warunków rozwoju dzieci w procesie nabywania wiedzy o świecie,
- lepsza socjalizacja i uspołecznianie dziecka,
- potrzeba integracji i wspólnego podejmowania inicjatyw,
- dbanie o pozytywny wizerunek,
- rozwijanie talentów i zainteresowań,
- współpraca z instytucjami,
- rozwój edukacji regionalnej,
- organizowanie spotkań seniorów

7. Jakie działania prowadziło przedszkole w tym lub poprzednim roku szkolnym na rzecz środowiska lokalnego?

- udział w projektach , akcjach i programach o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim,
- udział w konkursach,
- lekcje w terenie i przy współdziałaniu instytucji wspierających proces rozwoju,
- pedagogizacja rodziców,
- prowadzenie strony internetowej przedszkola, publikacja materiałów z życia przedszkola,
- spotkania grupowe i indywidualne informacyjno-konsultacyjne,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- wycieczki do zakładów pracy i obiektów użyteczności publicznej,
- współdziałanie ze strukturami samorządowymi poprzez uczestniczenie w akcjach i konkursach,
- organizowanie uroczystości i imprez integracyjnych,
- prezentacja osiągnięć dzieci,
- udział dzieci w promocji przedszkola,
- warsztaty dla rodziców i dzieci.
- wyjazdy poza miasto
- imprezy z udziałem rodziców- publikacje- sadzenie drzew,
- przemarsze antynikotynowe,
- inicjatywy na rzecz środowiska,
- uroczystości i spotkania rodzinne,
- konkursy dla dzieci i rodziców